

УДК 671.12

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ

ВИННИЧУК Марія, КОЛОСНІЧЕНКО Марина
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

Проаналізовано послідовність робіт при створенні ювелірних виробів та виявлено найбільш важливі фактори, що впливають на їх створення, на прикладі особистих прикрас та предметів туалету. Виокремлено основні етапи, необхідні для проектування і створення ювелірних виробів, а саме: підготовчий, проектний, моделюючий; описана суть виділених етапів.

***Ключові слова:** ювелірний виріб, особисті прикраси, естетичні характеристики, ескіз, фактура.*

ВСТУП

Ювелірний дизайн – це союз форми і функціональності. Дизайнер в процесі створення ювелірних виробів отримує задоволення не тільки від готової прикраси, а від самого процесу розвитку проекту та подолання проблем, пов'язаних з її створенням [1]. Відомо [2], що проектування виробів – це послідовність дій від постановки проблеми до розробки рішення, яке задовольняє індивідуальні і суспільні потреби та виробничі можливості відповідно до дизайн-ергономічної концепції.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Необхідно визначити особливості процесу проектування ювелірного виробу як об'єкту дизайну. Виявити найбільш важливі фактори, що впливають на створення ювелірних виробів, на прикладі особистих прикрас та предметів туалету.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Розглянемо послідовність дій при створенні нових ювелірних виробів. Ювелірні вироби (за призначенням) поділяються на: особисті прикраси, предмети для сервірування столу, предмети туалету, предмети для інтер'єру, курильні приналежності, годинники і приналежності до них тощо. Розроблену класифікацію представлено на рис. 1. Об'єктом даного дослідження є особисті прикраси і предмети туалету [3].

Процес створення нових ювелірних виробів складається з таких самих етапів, що й створення нової моделі одягу, аксесуару або будь-якого продукту дизайну. Важливим для роботи дизайнера будуть наступні етапи, необхідні для проектування і створення ювелірного виробу (рис. 2):

1. Підготовчий етап (складання і аналіз завдання на створення нової моделі ювелірного виробу).
2. Проектний етап (визначення дизайнових та естетичних характеристик виробу, розробка ескізів, конструкторсько-технологічна проробка).
3. Моделюючий етап (виготовлення ювелірного виробу в матеріалі).

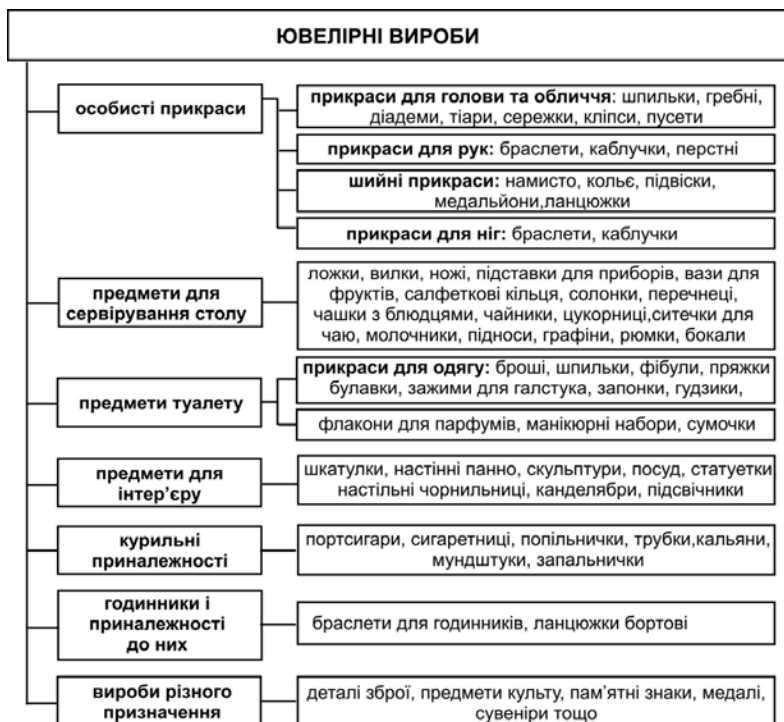

Рис. 1. Класифікація ювелірних виробів

Першим підготовчим етапом дизайн-проекування ювелірного виробу є складання завдання на створення нової моделі, в якому обґрунтовують та уточнюють основні вимоги до художньо-конструкторської розробки виробу: його функціональне призначення, відповідність основним вимогам певної групи споживачів, конструктивно-технологічне рішення проєктованого виробу, а також обґрунтовують основні споживчі та техніко-економічні вимоги до виробу, що проєктується [4].

Після того як сформовано конкретні вимоги до проектного виробу та досліджено групу споживачів розробляють серію ескізів моделей ювелірних виробів.

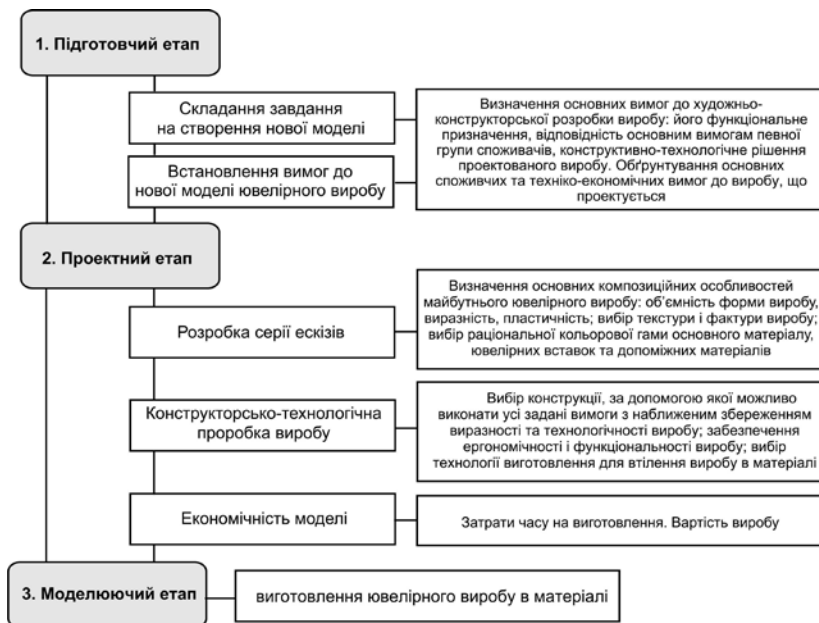

Рис. 2. Послідовність робіт при створенні ювелірних виробів

Саме на цьому етапі враховують дизайнові та естетичні характеристики виробу, а саме: властивості об'єкта дизайну, що визначають його естетичні, ергономічні, соціально-культурні, функціональні, експлуатаційні, дизайн-маркетингові особливості; а також характеристики, що визначають рівень його естетичної досконалості і відображають загальноприйняті культурні норми в процесі естетичного сприйняття [2].

На цьому етапі необхідно визначити основні композиційні особливості майбутнього ювелірного виробу: виявити відповідність контуру виробу суті проекту, обраному стилю, тематиці; вирішення об'ємності форми виробу, його виразності, пластичності; вибір текстури і фактури виробу; вибір раціональної кольорової гами основного матеріалу, ювелірних вставок та допоміжних матеріалів. Отже, після визначення основних композиційних характеристик найважливішим є загальне сприйняття виробу, його емоційний вплив, пропорційний зв'язок композиційних деталей, пропорційність їх між собою і вплив на

загальну форму виробу. Також на проектному етапі відбувається конструкторсько-технологічна проробка: вибір конструкції, за допомогою якої можливо виконати усі задані вимоги з наближеним збереженням виразності та технологічності виробу; забезпечення ергономічності і функціональності виробу; вибір технології виготовлення для втілення виробу в матеріалі. Важливими на цьому етапі також є економічні показники, а саме затрати часу на виготовлення та вартість виробу.

Третій етап – виготовлення ювелірного виробу в матеріалі і саме на цьому етапі можна оцінити результат роботи над виробом в цілому.

ВИСНОВКИ

Отже, в результаті досліджень виокремлено основні етапи, необхідні для проектування і створення ювелірних виробів. Виявлено найбільш важливі фактори, що впливають на створення ювелірних виробів. Відповідно до концепції конкретного дизайну, одні з факторів можуть виявитися більш важливими, ніж інші, але ж якщо окремі фактори опустити, дизайн може не досягти свого повного потенціалу. Кожен фактор слід піддавати перехресному порівнянню з суттю проекту та з його концепцією.

ЛІТЕРАТУРА

1. Оливер Э. Искусство ювелирного дизайна. От идеи до воплощения / Э.Оливер; пер. с англ. – Омск: Изд. Дом «Дедал-Пресс», 2008. – 172 с.
2. ДСТУ 3899:2013. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення основних понять [Чинний від 01.01.2014] К.: Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки НАУ, 2014. – 22 с.
3. Винничук М.С. Аналіз факторів гармонійного поєднання аксесуарів та ювелірних виробів у системі "костюм" / М.С. Винничук, О.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції [«Сучасний стан легкої і текстильної промисловості: інновації, ефективність, екологічність»], (Херсон, 12-17 вересня 2017р.). – Херсон, ХНТУ. – С.125-126.
4. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія / К.Л. Пашкевич. – К.: ПП «НВЦ Профі», 2015. – 364 с.

ВЫННИЧУК М., КОЛОСНИЧЕНКО М.

FEATURES OF DESIGNING JEWELRY PRODUCTS

The sequence of work on the creation of jewelry articles is analyzed and the most important factors influencing their creation are revealed, for example, personal decoration and toilet items. The main stages necessary for designing and creating jewelry are outlined, namely: preparatory, design, modeling; describes the essence of the selected stages.

Key words: *jewelry, personal jewelry, aesthetic characteristics, sketch, texture.*